

GRAMATIKA

MNOŽINA IMENICA (ponavljanje)

m	f	n
taj prijatelj: ti prijatelji	ta sestra: te sestre	to selo: ta sela
taj pisac: ti pisci	ta noć: te noći	to zanimanje: ta zanimanja
taj šef: ti šefovi		to ime: ta imena
taj nož: ti noževi		
taj stric: ti stričevi		
taj rođak: ti rođaci		
taj nosorog: ti nosorozi		
taj orah: ti orasi		
!!!		
taj čovek: ti ljudi		

Sg.	Pl.
N rođak	<u>rođaci</u>
G rođaka	rođaka
D rođaku	<u>rođacima</u>
A rođaka	rođake
V rođače	<u>rođaci</u>
I rođakom	<u>rođacima</u>
L rođaku	<u>rođacima</u>

Na prazna polja upišite oblike množine sledećih imenica:

policajac	_____	rođak	_____
sestra	_____	stric	_____
devojka	_____	dečak	_____
sin	_____	unuk	_____
naučnik	_____	ujna	_____

Popunite praznine nominativom množine date imenice.

- _____ (kardiolog) iz Beograda organizovaće u maju međunarodni kongres.
- _____ (grad) su često veoma bučni.
- _____ (otac) obično više vole ćerke.
- Moji su _____ (stric) i _____ (ujak) veoma veseli ljudi.
- _____ (blizanac) često nemaju isti karakter.
- Mi smo _____ (poznanić) gospođe Petrović.
- Ti su _____ (film) remek-dela svetske kinematografije.

Popunite praznine odgovarajućom formom reči datih u zagradama.

- _____ (beogradski taksista, pl.) ponovo štrajkuju.
- Mogu ti reći da su _____ (nov kolega) prilično nepouzdana.
- On je poznat među _____ (svetski violinista, pl.).
- Imala sam suđenje kod _____ (ovaj sudija).
- Dobila sam poruku od _____ (Vaš kolega Milan).
- Ovo je za _____ (tvoj tata).
- Reci to _____ (njegov prijatelj Siniša).
- Pričamo o _____ (tvoj brat Slaviša).

Popunite praznine odgovarajućom formom date imenice.

- Video sam nekoliko _____ (policajac, pl.) na ulici.
- Mladi iz sela odlaze u _____ (grad, pl.) da žive.
- Dede i babe najviše vole da se igraju sa _____ (unuk, pl.).
- Od _____ (ujak, pl.) uvek dobijem najbolji savet.
- Često razgovaramo o _____ (rođak, pl.) iz Australije.
- Posle promocije možete razgovarati sa _____ (pisac, pl.).

NEPRAVILNA MNOŽINA: PROMENA RODA (sg: pl)

Sg. TAJ kolega TAJ sudija TAJ deda	Pl. TE kolege TE sudije TE dede	Sg. taj ekonomISTA taj taksISTA	Pl. ti ekonomISTI ti taksISTI

Podvucite gramatički pravilne sintagme.

dobra mama, velika tata, vredna baka, vesela deda;
velika Nikola, vredna Luka, iskrena Mira, prijatan Slobodan;
dobra sudija, pametna vladika, loša nastavnica;
moja uja, mlađa seka, stara čika, starija braća.

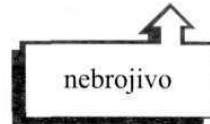
ZBIRNE (KOLEKTIVNE) IMENICE

Ona obožava cveće i skuplja kamenje interesantnih boja.

Sg.	Pl.	zbirna/kolektivna imenica
cvet	cvetovi	cveće
kamen	kameni / kamenovi	kamenje
prsten	prsteni / prstenovi	prstenje
list	listovi	lišće
drvo	drveta	drveće
dete	-----	deca
brat	-----	braća

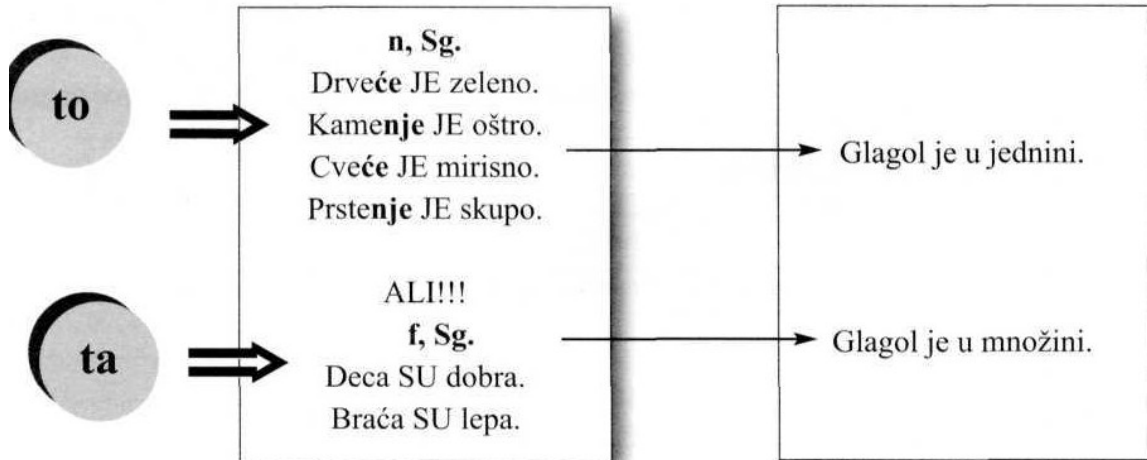

Imaju oblik
jednine,
a značenje
mnoštva.

Popunite praznine imenicom u pluralu ili zbirnom imenicom.

- a) _____ (cvet) nije uvelo.
- b) _____ (list) u knjizi su iscepani.
- c) _____ (list) na drveću je požutelo.
- d) Volim _____ (cvet).
- e) Dao mi je samo nekoliko _____ (cvet).
- f) Ispred moje kuće nalazi se razno _____ (drvo).
- g) Ona voli da nosi _____ (prsten).

KONGRUENCIJA IMENICA S KVANTIFIKATORIMA

jedan/jedna/jedno + **N. sg.**

jedan čovek, dečak, sto
jedna žena, mačka, kuća
jedno dete, pile, jezero
(21, 51, 101, 1001...)

dva/dve, tri, četiri + **G. sg. tj. paukal**

dva čoveka, dečaka, stola
tri deteta, pileta, jezera
četiri žene, mačke, kuće
(32, 63, 104, 502...)

pet, šest, sedam...

mnogo, malo, nekoliko... + **G. pl.**
kilogram...

pet ljudi, žena, sestara
malo jabuka, devojaka
kilogram krušaka
(12, 26, 37, 79, 189, 1000...)

Dopunite sledeće rečenice pravilnim oblicima.

Npr. Marko je Sanji ubrao tri cveta sa poljane gde ima mnogo raznobojnog cveća.

Prošle godine posetio sam samo dva _____ (grad) u Italiji.

Nameravao sam da obiđem više _____ (grad).

Na pijaci sam kupio kilogram _____ (zelena jabuka).

Moja strina ima dva _____ (sin) i tri _____ (kćerka).

Od _____ (nakit) nosim samo _____ dva (prsten).

a) Podvucite odgovarajući oblik prideva i upišite ga uz imenicu.

_____ drvo	zlatan, zlatna, zlatno; zlatni, zlatne, zlatna
_____ deca	visok, visoka, visoko; visoki, visoke, visoka
_____ cveće	crn, crna, crno; crni, crne, crna
_____ mačka	vredan, vredna, vredno; vredni, vredne, vredna
_____ kamenje	mirisan, mirisna, mirisno; mirisni, mirisne, mirisna
_____ pas	opasan, opasna, opasno; opasni, opasne, opasna
_____ nakit	obao, obla, oblo; obli, oble, obla

b) Napišite rečenice koristeći se tim sintagmama.

Napišite imenice koje se završavaju vokalom -a, a koje zahtevaju oblik muškog roda prideva.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

ZAMENICE KO/ŠTA, NIKO/NIŠTA, NEKO/NEŠTO, SVAKO/SVAŠTA

N	ko?	šta?
G	koga?	čega?
D	kome?	čemu?
A	koga?	šta?
V	-	-
I	kim(e)?	čim(e)?
L	u, na, o, po kome?	u, na, o, po čemu?

Ostale zamenice menjaju se po ovom modelu.

Popunite praznine odgovarajućim oblicima zamenice *ko/šta*.

- a) Sa _____ si bio? Ni sa kim. e) _____ si to isprljao? Ničim.
 b) O _____ ste pričali? Ni o kome. f) O _____ ste pričali? Ni o čemu.
 c) Za _____ ste radili? Ni za koga. g) Za _____ će vam to? Ni za šta.
 d) Od _____ ste to kupili? Ni od koga. h) Od _____ ste to napravili? Ni od čega.

Popunite praznine odgovarajućim oblikom zamenice *niko / ništa*.

- a) Sa kim si pričao? Nisam pričao _____. e) Na koga misliš? Ne mislim _____.
 b) Čime je to zaslužio? Nije zaslužio _____. f) Na šta misliš? Ne mislim _____.
 c) O kome ste mislili? Nismo mislili _____. g) Do koga ste stajali? Nismo stajali _____.
 d) O čemu ste pričali? Nismo pričali _____. h) Pored čega ste stajali? Nismo stajali _____.